

Omgevingsdienst West-Holland

Datum:
25 juni 2024

Ons kenmerk:
2024035804

Contactpersoon:
Noor de Kruif
n.dekruif@odwh.nl

Bestuurlijke werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke
Regelingen Hollands Midden
T.a.v.: Wethouder C.P.M. van der Zwet
Postbus 200
2160 AE LISSE

Uw kenmerk:
Z/23/3465167

Zaaknummer:

Bijlage(n)

-

Betreft: Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen voor
Begrotingen 2025

Geachte heer Van der Zwet,

Bij brief van 1 november 2023, kenmerk Z/23/3465167 heeft u ons de Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen Hollands-Midden voor begrotingen 2025 doen toekomen. In deze brief heeft u een indexatie voor 2025 voorgesteld, die wij inmiddels in onze ODWH- Begroting 2025 hebben verwerkt; deze begroting ligt momenteel voor zienswijzen bij onze deelnemers. Als tweede heeft u ons in uw brief gevraagd om voor 2025 zeer terughoudend te zijn met beleidsintensiveringen en voor 2026 ons erop voor te bereiden hoe wij een bezuiniging op de gemeentelijke bijdragen mogelijk kunnen maken. Op uw tweede vraag gaan wij hieronder nader in.

In het algemeen is terughoudend zijn met beleidsintensiveringen voor onze dienst eerder de regel dan de uitzondering. Dat is ook logisch, want het karakter van de dienst is om in opdracht van de deelnemers uitvoering te geven aan taken van de deelnemers. Anders gezegd is de dienst uitvoerend en zeer beleidsarm. Structurele veranderingen in de dienstverlening zijn eigenlijk altijd het gevolg van nieuwe landelijk doorgevoerde regels, bijvoorbeeld doordat taken gaan behoren tot het basistakenpakket, en de uitvoering daarvan moet voldoen aan landelijk gestelde regels. De dienst kan dergelijke aanpassingen en de daarmee gemoeide kosten, anders dan door niet te voldoen aan de gestelde regels, niet beïnvloeden.

Momenteel is er wel een bijzondere situatie. Als vervolg op de rapportage 'Om de Leefomgeving' van de commissie Van Aartsen in 2021 is er een interbestuurlijk programma gestart ter verbetering van het stelsel voor vergunningverlening, toezicht en handhaving in de leefomgeving. Dit zogenaamde IBP-VTH loopt nog tot het einde van 2024, en heeft in 2023 criteria bepaald waaraan omgevingsdiensten moeten voldoen om robuust te zijn en toekomstbestendig hun taken te kunnen uitvoeren. Alle omgevingsdiensten hebben eind 2023 de daartoe opgestelde checklist ingevuld. Het resultaat daarvan was dat het ministerie van I&W heeft geconstateerd dat geen enkele dienst helemaal robuust was, ongeveer de helft van de diensten wel binnen een termijn van twee jaar robuust zouden kunnen zijn, en de andere helft ingrijpender

Telefoon 071-4083100
Fax 071-4083101
www.odwh.nl

Correspondentieadres:
Postbus 159
2300 AD Leiden

Bezoekadres:
Vondellaan 55
2332 AA Leiden

maatregelen, zoals bijvoorbeeld fusies, zouden moeten nemen. Onze dienst valt in de categorie 'robuust te maken vóór 1 april 2026', maar moet daar dan nog wel een aanpak voor uitwerken en investeringen voor doen. Zo moet de dienst een innovatiekalender en een bijbehorend budget van 1 % van de omzet voor innovaties hebben, en dient het jaarlijkse opleidingsbudget verhoogd te worden van 1,8 naar 3% van de loonsom. We zouden deze eisen beleidsintensivering kunnen noemen. Als we er voor kiezen om niet te gaan voldoen aan deze robuustheidscriteria is de kans groot dat er een schaalvergroting aan de orde komt, bijvoorbeeld omdat wordt aangedrongen op een fusie. Het risico dat een dergelijke ingreep de komende jaren eerder leidt tot meer kosten dan tot bezuinigingen is aanzienlijk.

Als dienst hebben we inmiddels een bestendige lijn van bedrijfsvoeren ontwikkeld van scherp aan de wind varen. Mede ingegeven door een ingrijpende bezuinigingstaakstelling in de jaren 2017 tot 2020 hebben we van behoudend begroten, strak sturen op uitgaven, op tijd bijsturen en risico's beperken een vaste gewoonte gemaakt. Dat maakt dat we doorgaans de flexibiliteit hebben om financiële schommelingen, tenzij die extreem groot zijn, zelf op te vangen. Maar deze bezuinigingsronde uit het verleden heeft ook nu nog effecten voor onze arbeidsmarktpositie door onze secundaire arbeidsvoorwaarden: onze reiskostenvergoeding is niet marktconform en zal substantieel in hoogte bijgesteld moeten worden om te voorkomen dat nieuwe mensen afhaken.

Ook het voldoen aan de robuustheidseisen, zoals die hierboven zijn beschreven, willen we vanaf 2025 zelf binnen de begroting en de daartoe gestelde kaders vormgeven. Maar daarmee is, structureel, alle rek er wel uit. Onze verhouding tussen lasten en baten staat negatief onder druk: vanaf 2026 en verder zien we dat deze uit balans is. Tot nu toe kunnen we dit opvangen door incidentele meevallers, maar wij ervaren dit niet als een gezonde bedrijfsvoering.

De spagaat waarin we zitten, door enerzijds de druk vanuit het rijk om meer geld beschikbaar te krijgen ten opzichte van de huidige situatie en anderzijds de noodzaak tot bezuinigen die gevoeld wordt door de (gemeentelijke) deelnemers, mag enige naam hebben.

Desondanks proberen we creatief mee te denken met onze deelnemers en te zoeken naar bijdrages die we desondanks kunnen leveren. Zo hebben we het jaar 2023 afgesloten met een positief exploitatieresultaat, dat het mogelijk maakt om zowel de algemene reserve op het goede niveau te brengen, als de meerkosten van de robuustheidseisen voor 2024 te dekken, als ook een korting achteraf op ons uurtarief van ca 3% aan onze deelnemers uit te keren.

Daar waar wij weinig mogelijkheden zien voor verdere bezuinigingen, is er altijd de jaarlijkse mogelijkheid voor onze deelnemers om minder taken af te nemen. Wij realiseren ons daarbij dat dat uitsluitend voor de plustaken geldt, maar ook die kennen een substantiële omvang. Ook de mogelijkheid om onder de Omgevingswet voor meer taken leges te heffen biedt wellicht enige aanvullende mogelijkheden voor extra inkomsten. En uiteraard blijven wij met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland zoeken naar concrete samenwerkingsmogelijkheden, ook om efficiencyverbetering en

Datum:
25 juni 2024

Ons kenmerk:
202435804

kostenbesparing te realiseren. Die ontwikkeling is zeker kansrijk, maar nog te pril om nu al te kunnen kwantificeren in begrotingstermen.

Mocht uw commissie, of mochten de deelnemers, besluiten dat een generieke bezuiniging van één of enkele procenten bij alle gemeenschappelijke regelingen noodzakelijk is, dan zullen wij, ondanks het voorgaande en uiteraard, op zoek gaan naar een mogelijkheid daartoe. De mogelijkheden daartoe zijn zeer beperkt, vooral ook omdat onze lasten voor het overgrote deel bestaan uit personeelslasten. Vorig jaar hebben we ervaren dat het nog zorgvuldiger afwegen van de inhuur ons heeft geholpen om toch nog een positief exploitatiesaldo te bereiken. Deze werkwijze zullen we dan inzetten om het gewenste resultaat te bereiken.

Met deze brief hebben wij geprobeerd u een zo reëel mogelijk beeld van onze ontwikkelingen en mogelijkheden te schetsen.

Heeft u vragen, neem dan gerust contact met ons op. U kunt uw vragen stellen aan Noor de Kruif, via het e-mailadres n.dekruif@odwh.nl.

Namens het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst West-Holland,

Met vriendelijke groet,

De voorzitter,

de secretaris,

A.M. North

M.E. Krul-Seen